

Bijlage 2
bij het Convenant inzake de samenwerking tussen
het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en het Ministerie van Financiën
bij de uitvoering van wettelijke taken op het beleidsterrein
van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
door de Douane

De samenwerking inzake
Intellectuele Eigendomsrechten (IE-rechten)

1. Kader van deze bijlage

Deze Bijlage 2 (hierna: Bijlage) maakt deel uit van het Convenant inzake de samenwerking tussen het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en het Ministerie van Financiën bij de uitvoering van wettelijke taken op het beleidsterrein van het Ministerie van Economische Zaken door de Douane van 25 juli 2019 (hierna: Convenant). De bepalingen uit het Convenant zijn onverkort van toepassing op deze Bijlage.

Deze Bijlage regelt de samenwerking tussen de bovengenoemde ministeries en de Douane met betrekking tot de handhaving van de intellectuele eigendomsrechten (hierna: IE-rechten) waarvoor de minister van EZK verantwoordelijk is en benoemd zijn in Verordening 608/2013.

Deze Bijlage vervangt de bijlage 3 van 28 juni 2005, behorende bij de Convenant met het Ministerie van Economische Zaken van 23 februari 2015.

2. Regelgeving

a. Regelgeving

Verordening 608/2013 inzake handhaving van intellectuele-eigendomsrechten door de douane (hierna: Verordening 608/2013). Deze verordening heeft betrekking op meerdere IE-rechten; deze Bijlage ziet uitsluitend op de hierna genoemde IE-rechten.

Uitvoeringsverordening 1352/2013 tot vaststelling van de formulieren waarin is voorzien in Verordening 608/2013 inzake de handhaving van intellectuele eigendomsrechten door de douane.

Het Ministerie van Economische zaken en Klimaat is verantwoordelijk voor het beleid, de wetgeving, de uitvoering en de handhaving van:

- merkenrecht
- tekeningen- en modellenrecht
- octrooirecht
- aanvullend beschermingscertificaten

In het kader van de reikwijdte van de Bijlage is de volgende wetgeving van belang:

- Benelux-verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen)
- Verordening (EU) 2015/2424 inzake het Gemeenschapsmerk
- Verordening (EG) 6/2002 betreffende Gemeenschapsmodellen
- Rijsoctrooiwet 1995
- Verordening (EG) 469/2009 betreffende het aanvullende beschermingscertificaat voor geneesmiddelen

b. Doel regelgeving

Het algemene doel van Verordening 608/2013 is het voorkomen dat goederen die vermoedelijk inbreuk maken op een IE-recht en die afkomstig zijn uit derde landen in het vrije verkeer van de Europese Unie (hierna: EU) terecht komen. Ook ziet de verordening toe op de uitvoer en wederuitvoer van dergelijke goederen.

3. Samenwerkende organisaties

- Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK)
- De Belastingdienst/Douane (hierna: Douane), waaronder Douane Groningen / Landelijk Team Intellectuele eigendomsrechten (hierna: Team IER).

4. Doel van de samenwerking

Versterken van en het efficiënt en effectief uitvoeren van het toezicht op de naleving van de hierboven genoemde IE-regelgeving met betrekking tot het buitengrensoverschrijdende goederenvervoer en vermoedelijke inbreuken op de onder EZK vallende IE-rechten op grond van Verordening 608/2013.

5. Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden

- a. *Taak Douane* De Douane houdt toezicht op het binnen of buiten het grondgebied van de EU brengen van goederen en controleert daarbij, zowel op verzoek van de rechthebbenden als ex officio, goederen die vermoedelijk inbreuk maken op de IE-rechten uit Verordening 608/2013.

Team IER behandelt de verzoeken van rechthebbenden voor het douane-optreden en alle overige taken die voortvloeien uit de toepassing van de procedures uit Verordening 608/2013. Team IER informeert de FIOD over zaken die mogelijk in aanmerking komen voor strafrechtelijke afhandeling.

- b. *Bevoegdheden Douane* De uit Verordening 608/2013 voortvloeiende bevoegdheden van de Douane zien op het vasthouden van de goederen of het opschorten van de vrijgave van de goederen waarvoor de rechthebbende ter zake een verzoek heeft ingediend of waarvan de Douane ex officio heeft geconstateerd dat ze vermoedelijk inbreuk maken op een IE-recht. De Douane ontleent haar controlebevoegdheden in het toezicht aan de Algemene douanewet (hierna: Adw). De Douane kan informatie overdragen op grond van de Adw.

Bij het afhandelen van een strafbaar feit maakt de Douane gebruik van haar opsporingsbevoegdheden op grond van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar Belastingdienst/ Douane 2017. De Douane gebruikt haar opsporingsbevoegdheid echter uitsluitend voor die gevallen waarin door de FIOD - na aanmelding van een zaak door Team IER - medegedeeld is dat er een opsporingsonderzoek wordt ingezet. In alle andere gevallen handelt de Douane een bevinding van een mogelijke inbreuk op een IE-recht af volgens de procedures uit Verordening 608/2013.

- c. *Verantwoordelijkheid en taken ministerie van EZK* De Minister van EZK is verantwoordelijk voor de hierboven genoemde regelgeving en bepaalt het beleid, de uitvoering en de handhaving van de onder hem vallende IE-rechten. EZK informeert de Douane over relevante wetgeving, beleid(sprioriteiten) en andere informatie met betrekking tot de taken die voortvloeien uit deze Bijlage. Communicatie met betrekking tot de onderhavige taak van deze bijlage is primair de verantwoordelijkheid van EZK.

6. Uitvoering

- a. *Werkwijze* De handhavingstaken van de Douane omvatten het toezicht op buitengrensoverschrijdend goederenverkeer (zowel binnenkomend als uitgaand). Uitgangspunt voor het douanetoezicht is risicobeheersing. Dat houdt in dat de Douane zich met name richt op risicovolle goederenzendingen.

Risicobeheersing omvat alle samenhangende activiteiten gericht op het onderkennen, afdekken en zoveel mogelijk voorkomen van risico's. Risicobeheersing kent een aantal onderdelen, die met elkaar een leercirkel vormen. De Douane verricht dit toezicht aan de buitengrens van de EU en op het grondgebied van Nederland op goederen die onder douanetoezicht staan.

Integraal handhavingsniveau

In beginsel geldt dat elke douanecontrole gericht is op de handhaving van alle fiscale- en niet-fiscale wetgeving, waarvan de uitvoering aan de Douane is opgedragen. Dit betekent dat bij elke douanecontrole in relatie tot goederen die zich niet in het vrije verkeer van de EU bevinden, wordt gecontroleerd op mogelijke inbreuken op de onder deze bijlage vallende IE-rechten.

Specifiek handhavingsniveau

Bij specifieke controles op het gebied van IE-recht gebruikt de Douane zo veel mogelijk de indicatoren die het bedrijfsleven op grond van Verordening 608/2013 aanlevert aan de douane bij verzoeken om namens het bedrijfsleven op te treden. De Douane stelt alleen controle-opdrachten op als de verstrekte informatie van een IE-rechthebbende een voldoende gespecificeerd verzoek heeft ingediend en de daartoe benodigde gedetailleerde informatie bevat. Daarnaast gebruikt de douane haar eigen expertise en indicatoren om inbreukmakende goederen te stoppen, bijvoorbeeld met een themagerichte aanpak. Ook daar waar steekproefcontroles worden gedaan of controles met een andere risico-insteek zal de Douane bij het aantreffen van inbreukmakende goederen optreden.

- b. Afhandeling vermoedelijke inbreuken IE-rechten
- Als de Douane bij de uitvoering van haar toezicht een vermoedelijke inbreuk constateert op IE-rechten, handelt zij overeenkomstig de procedures uit Verordening 608/2013. De vermoedelijke inbreuk wordt gemeld aan de Team IER. Team IER informeert -wanneer een bevinding aan de voorwaarden voldoet voor strafrechtelijke afdoening- de FIOD. Wanneer een bevinding daaraan niet voldoet of de FIOD terugkoppelt dat de bevinding niet strafrechtelijk wordt opgepakt, wordt vervolgens de toepasselijke procedure uit Verordening 608/2013 gevolgd.

Indien niet tot een civiel- of strafrechtelijke procedure wordt overgegaan, geeft de Douane de goederen vrij zodat deze hun douanebestemming kunnen volgen.

Overeenkomstig Verordening 608/2013 handelt de Douane ten aanzien van persoonlijke bagage van reizigers alleen bij bevindingen waarbij sprake is van een handelskarakter.

- c. *Douane-laboratorium en monsternamen*
- Het Douanelaboratorium heeft geen taak in de uitvoering van deze bijlage.
- d. *Douane-voorschrift*
- De Douane beschrijft in overleg met EZK, zoals bedoeld in art. 6 van het Convenant, in het voorschrift 'Intellectuele eigendomsrechten' van het Handboek VGEM, op welke wijze de Douane uitvoering geeft aan deze taak.

7. Planning, rapportage en evaluatie

- a. *Doelstellingen en prioritering*
- Jaarlijks stelt de Douane de omvang van het toezicht vast voor de taak van deze Bijlage in een uitvoeringsplan. Op verzoek levert EZK beleidsprioriteiten en andere relevante informatie aan ten behoeve van dit plan. Het plan is gebaseerd op risicoanalyse. In het uitvoeringsplan wordt het douanetoezicht

uitgewerkt voor de relevante douaneprocessen. Dit plan wordt besproken met EZK. Het uitvoeringsplan wordt verwerkt dit in het Handavingsplan Douane. Als gelet op de totaliteit van douanetaken in dit plan en de daarbinnen te stellen uitvoeringsprioriteiten wordt verwacht dat de voorgenomen handavingsinspanning voor de taak van deze bijlage niet of niet volledig kan worden uitgevoerd, wordt dit besproken met EZK.

- b. *Rapportage en evaluatie* De Douane en EZK bespreken jaarlijks of de afspraken in deze bijlage nog actueel en toereikend zijn en of er wensen en/of knelpunten in de samenwerking met betrekking tot de uitvoering van deze taak zijn. Indien nodig vindt actualisering van de bijlage plaats.

De Douane draagt zorg voor de rapportage aan EZK over haar activiteiten met betrekking tot de taak van deze bijlage. Aan de hand van de te behandelen verzoeken voor douaneoptreden, het uitgevoerde toezicht en de geconstateerde bevindingen, wordt het resultaat van de activiteiten in dit jaarlijkse overleg besproken. Als het overleg daartoe aanleiding geeft, kunnen de jaarlijkse afspraken bijgesteld worden.

8. **Informatie-uitwisseling**

- a. *Informatie-uitwisseling* Voor zover het de samenwerking dan wel taak van de Douane met betrekking tot deze Bijlage betreffen, zullen EZK en de douane doelgebonden:
- elkaar informeren over de interpretatie van wet- en regelgeving, de achtergronden ervan en de beleidsmatige prioriteiten;
 - elkaar desgevraagd, relevante gegevens ten behoeve van risicovinding, risicoanalyse en evaluatie beschikbaar stellen (niet zijnde persoons- of bedrijfsgegevens);
 - elkaar betrekken bij nieuwe of gewijzigde wetgeving en niet-bindende bepalingen/beleidsinstrumenten op het gebied van de hierboven benoemde regelgeving en bij handavingsbeleid,
 - elkaar informeren over nieuwe ontwikkelingen, trends of nieuw ontstane risico's (niet zijnde persoons- of bedrijfsgegevens);
 - fungeren als aanspreekpunt voor elkaar voor de beantwoording van (beleidsmatige) vragen voortvloeiende uit de samenwerking en uitvoering van deze Bijlage.

In de Bijlage 'Gegevensuitwisseling: Algemene afspraken en Technische afspraken en procedures aangaande Incidenteel Leveringsverzoek(en) Gegevens en Spontane Gegevensverstrekking' is de uitwerking van de (wijze van) gegevensuitwisseling opgenomen.

- b. *Juridisch* Bij doelgebonden informatie-uitwisseling, zoals bedoeld in lid a, verstrekken de algemeen directeur Douane, in zijn hoedanigheid van inspecteur als bedoeld in artikel 1:3, lid 1 onderdeel c Adw, en de door hem gemandateerde ambtenaren met gebruikmaking van de in artikel 1:33, lid 3 Adw gegeven bevoegdheid, op verzoek gegevens voor zover deze noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens de in artikel 1:1 Adw bedoelde regelingen dan wel voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens die wet, aan de in deze bijlage genoemde organisatie(s).

9. **Scholing en helpdesk**

- a. *Opleiding en scholing* De Douane is verantwoordelijk voor de inzet van gekwalificeerd personeel voor de uitvoering van de taken die voortvloeien uit deze bijlage. EZK levert desgevraagd steun bij de opleiding van douanemedewerkers op het gebied van de controle op de naleving van de regelgeving inzake IE-rechten.

De douanemedewerker wordt in de basisopleiding kennis bijgebracht over IE-rechten en de procedures. De Douane zet daarnaast specialisten (vraagbaken IER) in om een goede controle op de mogelijke inbreuken op IE-rechten te waarborgen. Deze vraagbaken worden intern opgeleid en periodiek bijgeschoold met (indien gewenst) hulp van deskundigen van EZK.

Partijen brengen elkaar geen kosten in rekening voor hun aandeel in de ontwikkeling van lesmateriaal en het leveren van docenten.

b. Helpdesk-functie

Binnen de Douane vervult Team IER de primaire helpdeskfunctie voor de douanemedewerkers. Team IER is het enige aanspreekpunt voor IE-rechthebbenden en andere belanghebbenden over alle zaken gedurende de opschorting van de vrijgave of de vasthouding van de vermoedelijk inbreukmakende goederen. Vragen over procedures en informatieverzoeken worden altijd doorgeleid naar Team IER.

Afspraken over het functioneren van de help-deskfuncties worden vastgelegd in het Handboek VGEM, voorschift Intellectuele eigendomsrechten.

10. Overleg, coördinatie en beheer

a. Overleg

Ten minste eenmaal per jaar vindt beleidsoverleg plaats tussen EZK en Douane over de uitvoering van de taken van deze bijlage en het functioneren van de samenwerking volgens deze bijlage en het uitvoeringsplan.

b. Coördinatie en beheer van deze bijlage

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat:
DG Bedrijfsleven en Innovatie, de directie Innovatie en Kennis

Douane:
Landelijk kantoor, afdeling Handhavingsbeleid (Dossierhouder IER)

11. Publicatie in de Staatscourant

Van de inwerkingtreding van deze bijlage wordt melding gemaakt in de Staatscourant en de bijlage wordt gepubliceerd op de website van de Belastingdienst/Douane.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Op ¹⁶..... januari 2020, te Den Haag

namens de Minister van Economische Zaken en
Klimaat,
de directeur Innovatie en Kennis,

drs. P.M. Sweers

Op ²⁹..... januari 2020, te Rotterdam

namens de Staatssecretaris van Financiën,
de directeur Douane/Handhavingsbeleid en
internationale aangelegenheden,

A.B.W. Kooij MPM